

Za keltskou kulturou na Hradiště

Proč si zdejší obyvatelé před mnoha tisíci lety vybrali pro své opidium zrovna vrch Hradiště, napadne každého, kdo se rozhodne na tato historická místa podívat od vltavských břehů. Je to sice nejnáročnější možnost jak překonat skoro dvěmetrové převýšení vrchu na kterém se Keltové usadili, ale každá cesta má své možnosti. Naše začala po výstupu z posázavského pacifiku na nádraží Praha Zbraslav.

Tady na pravém vltavském břehu, musí upoutat každého most spojující zbraslavské centrum, s městskou částí Zbraslav Závist. Jde o první obloukový most na světě postavený metodou samonosné svařované výztuže bez potřeby bednění. Most překlenul Vltavu jediným obloukem a byl tak v r. 1964 vzorem pro další desítky podobných staveb ve světě.

Most má však ještě jeden primát. Neuvedli jej slavnostně do provozu primátoři, ministři nebo prezidentí jak to běžné u tak významných staveb, ale jako první po něm přešli cyklisté, účastníci Závodu míru ročníku 1964. Snad právě proto tento ročník vyhrál náš závodník, Honza Smolík.

Zbraslavský most si tedy zaslouží své pojmenování: **Most Závodu míru.**

Od zbraslavského nádraží jsme vystoupali na most. Tady u turistických rozcestníků je možnost se rozhodnout kudy dál.

Půjdeme po žluté, lesní a zároveň skalní stezkou, vypadá trochu jako cesta do nebe, a podobně se i tváří, snad jako by ani neměla konce.

Na náročnou cestu jsme tentokrát vybaveni, sportovní boty, trekové hole a zásoba pití, to všechno se bude dnes hodit.

Výstup se dramatizuje, přibývá zdolávání skalních vyvělin

Párkrát nabrat dech během krátkého odpočinku a jsme na vrcholu prvního stoupání. Na skalním výběžku tu stojí Arcibiskupský altán. Za jeho zadní stěnou je vyhlášená vyhlídka.

Nejenom Zbraslav a její okolí, Vltava pod námi, ale i brdská vrchovina za dominantním Cukrákem, to jsou pohledy ze skály u altánu. A i tady je před námi na protějším břehu jeden unikát. Největší kamenolom a zároveň největší producent drceného kameniva v ČR. Ukrajuje ze svahu již od roku 1900 a pomocí moderních drtičů zajišťuje nejrůznější stavební materiál nejen pro Prahu, ale i pro celou republiku.

Po krátkém odpočinku pokračujeme dál Břekovou alejí. Jeřáb Břek-lidově břekyně, není příliš známý strom i když se u nás pěstuje již od roku 1750. Dorůstá výšky až 15 metrů, má bílé květy, tuhé listy a jedlé natrpklé plody-malvice. Břekové dřevo je vzácné, narůžovělé, tvrdé a velmi těžké. Vyrábějí se z něj dřevěné šrouby, řeznické špalky ale také flétny.

Cesta od altánu arcibiskupů stoupá, borovice s přibývajícím výškou vytvářejí stále bizarnější tvary a jehličnany střídá vysoký bukový les, temný, působící tak trochu tajemně.

My však stále stoupáme a najednou je tu světlo, jsme na vrcholu, na planině, v místě keltského opidia, největšího pravěkého sídliště ve střední Evropě.

Vrch Hradiště na kterém se tato velice stará památka nalézá je vlastně stolová hora. Je to prý široko daleko nejlepší, ale také strategicky nejbezpečnější místo jaké si tehdejší obyvatelé mohli vybrat.

Ve středu akropole se nacházel chrám zasvěcený keltskému bohu. Jeho základ je nejstarší zděnou stavbou svého druhu ve střední Evropě. Základy chrámu byly ochráněny tímto kamenným podstavcem pro altán se spoustou historických podrobností. Jen pro představu kapacita celého opidia obehnaného až devítimetrovými bezpečnostními valy činila až 40 tisíc osob.

Archeologický průzkum který zde probíhal v hloubce kolem čtyř metrů, zajistil spoustu dobových předmětů. Posléze byl přerušen a naleziště bylo zakonzervováno pěti metry zeminy pro další výzkum.

Odcházíme a jde se nám tak nějak lehce. Důvod? Pociťujeme prý velmi silnou energii, plynoucí z historie těchto míst.

Sedmikilometrová cesta z keltského opidia do dolních Břežan se opět začíná dramtizovat. Pěšinky ve skalách jsou čím dále užší a pod námi hluboké srázy. Husí pochod vyžaduje soustředění a opatrnost.

Odměnou by měly být tyto neskutečné vyhlídky. Je neuvěřitelné že toto přírodně chráněné území leží přímo na hranici Prahy a přesto, mnozí o něm nemají ani tušení.

Zasloužený odpočinek na okraji lesa před závěrem našeho výletu. Konečně se blíží náš cíl, obec Dolní Břežany. I ta má významnou keltskou minulost. Potvrzují to vykopávky z nedávné doby. Břežany, obec s asi 4 tisíci obyvateli se však dnes mění vysloveně ve vědecké městečko. Vyhrály totiž evropskou soutěž o zřízení unikátního laserového centra.

Dnes tu tedy před námi stojí dvě špičková výzkumná centra, celosvětového významu.
Jmenují se HiLASE a ELI BEAMLINES

Pracují zde špičkoví odborníci z celého světa i od nás, pod záštitou Fyzikálního ústavu Akademie věd Československé republiky. Výzkumy probíhají v krásných velmi moderních budovách.

Dostáváme se na náves obce, jež před pár desítkami let bychom označili jako zemědělskou.

Podívejme se na ni tedy trochu blíže dnes.

Změny jsou nepřehlédnutelné, není pochyb o tom že rozvoj obce šel ruku v ruce s výstavbou vědeckého centra a že právě tato skutečnost přinesla peníze na rozvoj infrastruktury. Dobře je to vidět na informačních panelech rozmístěných v obci. Supermoderní sluneční hodiny s fontánou, ty jsou nové, ale i staré zemědělské budovy jsou opraveny aby byly důstojným koloritem vzácné památce, sousoší Ježíše Krista a svaté Máří Magdalény s názvem

Kalvárie

Je to dílo vynikajícího barokního řezbáře Jana Antonína Qvitainera vytvořené v roce 1760.

Tak je zde v Dolních Břežanech alespoň z pohledu procházejícího turistu jediný dluh, renesanční zámek ze 17. století s Kaplí svaté Máří Magdalény s rozlehlým anglickým parkem. Jeho probíhající rekonstrukce by měla skončit až v roce 2018.

Na konec kroniky ještě jeden snímek z centra Břežan, bydlení na okraji rozsáhlého parku s rybníky, vodními prvky a jak jinak v Břežanech než v keltském stylu.

Závěrem těch celkově asi deset kilometrů cesty, v náročném terénu muselo alespoň některým z nás přinést dobrý pocit že

Ještě na to máme!

Zbraslav a Dolní Břežany 29. září 2016.

Kronika Mirek, spoustu pěkných fotek pro kroniku pořídila Jiřina Žipková.

Keltský Park

